

AKTUÁLNE :24	2
Televízia, AKTUÁLNE :24, 24. 8. 2024, 18:00	
Objavte náš najvyšší skleník s trsmi banánov priamo v centre nášho veľkomesta	3
Online, rtvs.sk, 24. 8. 2024, 8:00	
Čaká nás horúci víkend	4
Televízia, Televízne noviny, 23. 8. 2024, 19:38	
O vnúcatá sa bojím viac, ako ich rodičia, hovorí traumatológ Jozef Kubašovský	5
Online, superbabky.sk, 23. 8. 2024, 17:45	
V Košiciach sa konajú oslavy 80. výročia SNP (FOTO+VIDEO)	7
Online, kosicednes.sk, 23. 8. 2024, 16:32	
40 rokov traumatológom – Jozefa Kubašovského pokúšalo právo i futbal, no vyhrala medicína	8
Online, eastmag.sk, 23. 8. 2024, 10:08	
Historik Martin Pekár: Slovenská spoločnosť má dodnes tendenciu vnímať SNP cez prizmu marxizmu	10
Online, eastmag.sk, 23. 8. 2024, 9:01	
Študenti s vekom 50+. Skúsíte aj vy znova študovať?	11
Tlač, Pravda, 23. 8. 2024	
Prešovsko, číslo 34/2024; str. 8	13
Tlač, Prešovsko, 23. 8. 2024	
Košicko - okolie, číslo 34/2024; str. 7	14
Tlač, Košicko - okolie, 23. 8. 2024	
Michalovsko, číslo 34/2024; str. 2	15
Tlač, Michalovsko, 23. 8. 2024	

AKTUÁLNE :24 [🔗](#)

📺 24. 8. 2024, 18:00, Relácia: **AKTUÁLNE :24**, Stanica: **RTVS 24**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Rektor univerzity Pavla Jozefa Šafárika**

[strojový prepis] ...Čo to v praxi znamená, zisťovala redaktorka Katarína Zákutanská v rozhovore s **rektorom univerzity Pavla Jozefa Šafárika** Danielom peľom. Pán rektor, ako vnímate návrh novely zákona o vysokých školách, ktorý už prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním?...

Objavte náš najvyšší skleník s trsmi banánov priamo v centre nášho veľkomesta [📍](#)

📅 24. 8. 2024, 8:00, Zdroj: rtvs.sk [📄](#), Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzitné pracoviská, Kľúčové slová: Botanická záhrada UPJŠ v Košiciach

Viete, kde máme až dvanásťmetrový skleník? Objavíte tam trópy.

Čaká vás viac ako štyritisíc druhov rastlín a aj najväčšia zbierka kaktusov a sukulentov.

Z pustatiny lesopark

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach je rozlohou najväčšia na Slovensku. Tento rastlinný raj s viac ako štyritisíc druhmi rastlín bol podľa pracovníka **Botanickej záhrady UPJŠ v Košiciach** Pavla Mártonfiho však kedysi pustatinou: „Záhrada bola založená v roku 1950 a bol to na začiatku len holý kopec. Do roku 1958 boli dobudované skleníky, z ktorých najvyšší v strednej Európe má výšku 12 metrov a je dodnes najvyšším na Slovensku.“

Z pôvodne holého kopca sa stal lesopark a unikátne arborétum, po ktorom Pavol Mártonfi previedol kameru Slovenska v obrazoch. V spolupráci s botanicou záhradou v maďarskej Nyíregyháze v Košiciach vytvorili dendrologický chodník po dvojkilometrovej prechádzke zeleňou.

Štyridsať druhov mravcov

A zeleň už za tie desaťročia podľa Mártonfiho sem prilákala aj faunu: „Rastlinné spoločenstvá sem prilákali obrovské množstvá živočíchov, keď tu spoznáваме vyše sto druhov vtákov či viac ako 25 druhov cicavcov. Stretnete tu srny, jazvece, kuny, vydry a ďalšie živočíchy.“

Arborétum sa tak stalo pľúcami Košíc a pracovník botanickej záhrady dodáva: „Žije tu štyridsať druhov mravcov, čo je veľká časť fauny mravcov na Slovensku.“

Exotickú flóru objavíte v najvyššom skleníku a v ďalších presklených priestoroch, kde podľa Mártonfiho nájdete: „Rastú tu cykasy, ktorých máme až jedenásť druhov s vyše 40 exemplárov.“

Cykasy si ľudia pletú s palmami, na ktoré sa veľmi podobajú. Jeden z nich je obzvlášť exotický, ako ho predstavil riaditeľ záhrady: „Cykas Rumphov prišiel do Košíc v 60-tych rokoch minulého storočia a dostali sme ho darom z pražskej botanickej záhrady, kde rástol dovtedy. Dnes je najstarším cykasom u nás a má už 140 rokov.“

Najväčšia zbierka kaktusov

Zbierka kaktusov a sukulentov má viac ako 1200 druhov, pričom kaktusov tu nájdete až 700 druhov, pričom dohromady ich tu rastie podľa riaditeľa záhrady asi 11 tisíc kusov a ide o najväčšiu zbierku na celom území bývalého Česko - Slovenska: „V expozičnom skleníku objavíte niektorý z druhov kaktusov ako kvitne.“

Na jar v botanickej záhrade v Košiciach návštevníci obdivujú motýle, inak celý rok sa tu konajú výstavy a koncerty. Najmenší objavia minizoo a včelársky náučný chodník. Do botanickej záhrady vždy niečo nové pribudne. Naposledy edukačná bylinková záhrada, keďže Pavol Mártonfi zdôraznil: „Prevádzkujeme aj zážitkové sprevádzanie, pri ktorom návštevníci môžu ochutnávať a ovoniavať.“

V exotickej expozícii zažijete kúsok skutočného pralesa podfarbeného aj autentickými zvukmi. Na stromoch dozrievajú citróny, pomaranče, ale objaví sa aj trs banánov.

RTVS online

Čaká nás horúci víkend [🔗](#)

📅 23. 8. 2024, 19:38, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Ivana Zuzelková, moderátorka:

Teploty opäť vystrelia hore. Pred nami je horúci víkend.

Dominik Matulaj, moderátor:

Viac informácií má Dominika Pacigová. Dominika, na čo sa máme pripraviť?

Dominika Pacigová, redaktorka:

Dobrý večer, tak pomerne teplo bolo aj dnes, a preto sa mnohí počas dňa prišli schladiť sem k vode. Takýto horúci a slnečný deň nás ale čaká aj zajtra a meteorológovia vydali výstrahy. Teploty sa budú hýbať od 31 do 36 stupňov. Na severe bude o čosi chladnejšie, a tam to bude tesne pod tridsiatkou. Teplotne ako cez kopirák to bude aj v nedeľu. SHMÚ vydal výstrahy pred vysokými teplotami pre väčšinu krajiny. Poobede sa ale na západe a v žilinskom kraji ojedinele môžu objaviť aj prehánky či búrky. No a my sme sa meteorológov pýtali, ako odštartuje posledný prázdninový týždeň.

Štefan Dlhoš, meteorológ SHMÚ:

Očakávame nadpriemerne teplé počasie. Očakávame, že maximá budú na úrovni 27 až 33 stupňov celzia. Najmä spočiatku na severe môže byť aj chladnejšie. Tam tie maximá môžu byť na úrovni 21 až 27 stupňov. A čo sa týka oblačnosti a zrážok, tak očakávame skôr také poloblačné až oblačné počasie.

Ivana Zuzelková, moderátorka:

Tak v takýchto teplotách nie je naozaj nič lepšie ako sa schladiť niekde pri vode. Dominika, v akom stále sú naše kúpaliská?

Dominika Pacigová, redaktorka:

V prevádzke je väčšina umelých, ale aj prírodných kúpalísk. Medzi nimi aj tento bratislavský Draždiak. Kvalita vody je tu vyhovujúca. Sú aj lokality, ktorým je lepšie sa vyhnúť. Podme si ich ukázať. Hygienici neodporúčajú kúpať sa v Laborci Humenné. Kvalita vody tam totiž že nie je vyhovujúca. Regionálne úrady neodobrili ani ďalšie 4 lokality, tam už kúpanie ale predstavuje akútne nebezpečenstvo a zvýšené zdravotné riziko. Prekročenú hodnotu chlorofylu typu A zistili v dvoch lokalitách, a to na juhu a na východe Slovenska. Deťom alergikom a ľuďom s oslabenou imunitou neodporúčajú kúpať sa vo Vinianskom jazere a vo vodnej nádrži Duchonka. To isté podľa predbežných výsledkov platí aj pre veľké Kolpašské jazero. Hygienici tento zoznam pravidelne aktualizujú. Sú ale isté také varovné signály, ktoré si môžeme všimnúť aj voľným okom, a to už si pozrite v dokrútkke.

Ludmila Bučková, regionálna hygienička RÚVZ Trenčín:

Si predovšetkým všimneme priehľadnosť tej vody, čiže ak je neprehľadná, tak do vody nevstupujeme. Ak je tam prítomný nejaký zápach, ak okolie je znečistené, tak to je tiež ďalší varovný signál, že môže dôjsť aj k znečisteniu samotnej vody. Potom môžu sa vytvárať sinice a zvlášť v tomto lete, nakoľko booo leto pomerne teplé. A tu je veľké riziko premnoženia.

Kvetoslava Rimárová, profesorka verejného zdravotníctva, **UPJŠ**:

Tieto sinice produkujú veľmi závažné toxíny, ktoré môžu byť škodlivé hlavne pre kožu. To znamená, že môžu vyvolávať zápal kože, ale pozor. Môžu vyvolávať aj veľmi nebezpečné zápal očných spojiviek, aj veľmi nepríjemné zápal, napríklad vonkajšieho zvukovodu.

O vnúťatá sa bojím viac, ako ich rodičia, hovorí traumatológ Jozef Kubašovský

23. 8. 2024, 17:45, Zdroj: superbabky.sk, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

23. augusta 2024

Úrazový chirurg, dlhoročný športový lekár a autor mnohých odborných publikácií MUDr. Jozef Kubašovský lieči a operuje pacientov už úctyhodných 40 rokov. Na Klinikú úrazovej chirurgie v Košiciach nastúpil ako začínajúci lekár v auguste 1984. Od roku 2007 je súčasťou ortopedického tímu Kliniky muskuloskeletálnej a športovej medicíny **UPJŠ** LF a Nemocnice AGEL Košice-Šaca. Počet pacientov, ktorí tomuto špecialistovi na chirurgiu a traumatológiu za štyridsať rokov lekárskej praxe prešlo pod rukami, nie je možné vyčíslieť. V rozhovore pri príležitosti pracovného jubilea si zaspomínal na svoje lekárske začiatky a spoluprácu s vrcholovými športovcami, ktorá mu priniesla nemalo zaujímavých zážitkov.

Lekársku prax vykonávate už 40 rokov. Ako spätne vnímate toto obdobie a spomínate na svoje lekárske začiatky?

Bolo to zaujímavých štyridsať rokov života. Na obdobie, kedy som sa spoznával s medicínou mám pekné spomienky. Bolo to na Klinike úrazovej chirurgie v Košiciach, kde bol dobrý kolektív. Mal som šťastie na starších kolegov, ktorí ma uviedli do problematiky a učili, ako sa chovať k pacientom, kolegom a čomu sa vyvarovať.

Prezradte, čomu bolo potrebné sa vyvarovať?

Vtedy bola úplne iná situácia ako dnes. Ľudia neboli tak nároční. Nezávidím terajšiu dobu mladším kolegom. Pacienti prichádzajú s informáciami z internetu, všetko posudzujú, chcú si vypočuť viac názorov. Lekári majú čoraz väčší problém obhájiť svoje postupy. V minulosti bol vzťah lekár – pacient lepší. Mali sme zakázané hodnotiť postupy iných kolegov lekárov. Vtedajší primár doktor Bauer, zakladateľ traumatológie v Košiciach, mal zásadu, že v prípade sporu má pacient vždy pravdu.

Bolo rozhodnutie pracovať v zdravotníctve jednoznačnou voľbou?

Nie celkom. Váhal som medzi právom a medicínou. Aktívne som hral futbal, ale moja športová kariéra sa nevyvíjala až tak sľubne, preto napokon vyhrala medicína.

Podľa čoho ste si vyberali špecializáciu?

Ako športovec som bol často v kontakte s úrazmi, preto som sa chcel venovať úrazovej chirurgii.

Čo vám povolanie lekára dalo, prípadne aj vzalo?

Vďaka športovej medicíne som veľa cestoval. Ako lekár hokejistov, futbalistov a trochu aj basketbalistov som precestoval celú západnú Európu a USA. Dalo mi to možnosť vidieť svet a zoznámiť sa s mnohými zaujímavými ľuďmi. A čo mi lekárske povolanie vzalo? Nevenoval som sa celkom rodine. Veľa rokov som slúžil na úrazovke, mával som dvanásť služieb do mesiaca. Ako reprezentačný lekár som s hokejistami opúšťal Slovensko na mesiac. Rodina to zvládla, ale mňa to trochu ochudobnilo. O to viac si to teraz užívam s vnúťatami.

Na ktoré obdobia alebo momenty lekárskeho života spomínate najradšej?

Na lekárske začiatky, ktoré boli naozaj pekné. Človeka ešte nezaťažuje prílišná zodpovednosť. Zároveň neboli také nároky a kolegovia sa mi venovali. Čím dlhšie som bol lekárom, tým vyššie na mňa boli kladené nároky a rozhodnutia ťažšie. V čase, keď som nastúpil na „úrazovku“ som ešte aktívne hrával futbal. Po práci som chodil na tréningy, neskôr som bol hrajuúcim lekárom v Čani.

Sú aj také, na ktoré by ste radšej zabudli?

To nie, ale bola aj zložitá doba. V rokoch, keď si isté skupiny vybavovali účty a v Košiciach sa častejšie strieľalo. Mal som tú smolu, že som vždy slúžil, keď sa niečo také stalo. Našťastie tieto časy sú minulosťou a na Slovensku sa, s výnimkou nedávneho atentátu na premiéra, nestrieľa.

Čomu sa najradšej venujete, keď nepracujete?

Prácu som vždy najviac kompenzoval športom. Okrem toho veľa čítam a venujem sa odbornej publikačnej činnosti. Na klinike úrazovej chirurgie som sa zaoberal najmä úrazmi detí. Napísal som materiál o úrazoch na trampolínach, kde je nevyhnutné dodržiavať pravidlá, inak to môže dopadnúť zle. Ďalšími témami boli pohryzenia detí psami a detské úrazy v ľadovom hokeji. Okrem iných odborných článkov som sa venoval napríklad aj úrazom futbalových rozhodcov.

Čo považujete za svoj najväčší kariérny úspech?

Nič, ale ak mám odpovedať na otázku, tak je to strieborná medaila z Helsínk, kde som v roku 2012 ako lekár hokejovej reprezentácie bol prítom, keď Slovensko zaznamenalo jeden z najväčších úspechov v ľadovom hokeji.

Ste dlhoročným športovým lekárom, starali ste sa o slovenskú hokejovú aj futbalovú reprezentáciu. Ako spomínate na toto obdobie?

Spomínam na to rád. V roku 1986 som začal robiť lekára vo VSŽ Košice, popritom som sa staral o hokejovú reprezentáciu a bol som tiež šéfom zdravotného zabezpečenia majstrovstiev sveta organizovaných v roku 2011 v Košiciach. Venoval som sa aj mládežníckemu futbalu. Práca so športovcami bola popri klasickej práci lekára v nemocnici pre mňa zároveň aj odpočinkom.

Sám ste boli profesionálnym futbalistom. Ako s odstupom času vnímate svoju športovú kariéru?

Profesionálnym hráčom som bol iba chvíľu. Potom som hral už iba krajskú a mestskú súťaž. Popri práci bol pre mňa futbal oddychom. Zároveň som liečil spoluhráčov aj protihráčov. S futbalom som skončil ako 35-ročný. Možno by som bol lepším hráčom, keby som sa tomu venoval viac. S hokejom som nemal osobnú skúsenosť, no športovým lekárom HC Košice som bol viac ako 30 rokov.

Pomáhala vám športová minulosť pri starostlivosti a liečbe vrcholových športovcov?

Myslím, že áno. Vďaka mojim osobným skúsenostiam mi hráči viac dôverovali. Boli ku mne otvorenejší a priateľskejší, lebo vedeli, že viem.

Kedy ste počas reprezentačných zápasov mali ako lekár najviac práce?

Určite na hokejových Majstrovstvách sveta v Helsinkách, kde som okrem reprezentačného lekára bol aj členom dopingovej kontroly. Vždy, keď sa stal úraz, bolo nutné absolvovať vyšetrenia v nemocnici. Keď som sa odtiaľ vrátil, pred dverami izby ma čakalo aj šesť hráčov, ktorí potrebovali riešiť menšie zdravotné ťažkosti. Staral som sa o zdravotnú prípravu mužstva, ošetroval zranenia, liečil choroby a zodpovedal za životosprávu hráčov. Pre zlomeninu záprstnej kosti vtedy museli domov cestovať Marcel Hossa a Dominik Graňák. Potrebovali operáciu, ale po prevoze z haly do nemocnice pre nich fínsky lekár nenašiel voľný termín medzi objednanými pacientmi. Obom som ruky zasadroval a na operáciu museli letieť do Bratislavy. U nás by sa niečo také nestalo. Keď sme realizovali šampionát doma, mali sme vyhradený tím lekárov, ktorí boli pripravení v takýchto situáciách hneď operovať. Ktorý lekársky zákrok bol v rámci celej vašej kariéry pre vás najťažší?

To sa nedá povedať. Na klinike úrazovej chirurgie bolo veľa ťažkých prípadov. Detské zlomeniny, strelné poranenia alebo športové úrazy. Ja som sa venoval najmä poškodeniam väzov v kĺboch.

S vývojom doby a technológií sa posúvajú aj hranice športu. Menia sa s posúvajúcimi limitmi športovcov aj ich zranenia?

Ani nie, pretože mení a prispôsobuje sa aj tréningový proces športovcov, ktorí sú na záťaž lepšie pripravení.

Ako traumatológ sa celý život stretávate s úrazmi. Má to vplyv aj na váš osobný život? Sú aktivity, ktorým sa vyhýbate a nevidíte ich rád ani u rodinných príslušníkov z dôvodu, že sa s ich nežiadúcimi následkami často stretávate v práci?

Svoje deti som vždy cepoval, aby boli opatrné. Vážne úrazy našťastie nikdy nemali. Jedna z dcér sa raz, keď sme neboli doma, popálila. Sused ju vzal na urgentný príjem, ale našťastie to nebolo nič vážne.

Teraz mám dvoch vnukov a najhoršie je, keď ich mám na starosti. Riziká niektorých aktivít si uvedomujem asi viac ako ostatní ľudia. O seba sa nebojím, ako športovec som sa so zraneniami stretol, ale u detí je to iné. Videl som škaredé úrazy následkom pádov pri bicyklovaní, kedy došlo k roztrhnutiu pečene či sleziny. Aj nevinné aktivity mám spojené s rôznymi prípadmi. Stačia obyčajné schody a nešťastie môže byť na svete. Preto vždy viac ako ostatní sledujem, čo deti robia a obávam sa o nich viac, ako ich vlastní rodičia.

Mgr. Eva Peterová

hovorkyňa AGEL SK

Autor: Redakcia

V Košiciach sa konajú oslavy 80. výročia SNP (FOTO+VIDEO)

📅 23. 8. 2024, 16:32, Zdroj: kosicednes.sk , Autor: **Martin Šoman**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Martin Pekár** (univerzita pavla jozefa šafarika OR UPJŠ), **Filozofická fakulta UPJŠ**

Dnes, 23. augusta 2024 sa na Námestí Maratónu mieru v Košiciach konajú oslavy 80. výročia Slovenského národného povstania. Oslavy zahŕňajú bohatý program, ktorý pripomína významnú historickú udalosť a približuje návštevníkom aj vojenskú históriu.

Zdroj: Martin Šoman/K:D

Oslavy začali o 13:00 hod. spanilou jazdou historickej vojenskej techniky, ktorá prešla Hlavnou ulicou. Návštevníci mali možnosť vidieť autentické vojenské vozidlá, ktoré pripomenú časy SNP.

VIDEO: Martin Šoman

Od 14:00 do 18:00 hod. program na Námestí Maratónu mieru pokračuje voľne prístupnými aktivitami. Medzi najzaujímavejšie patrí prezentácia bojovej techniky, výstroje a výzbroje vojenských historických klubov. Návštevníci si budú môcť tiež vyskúšať jazdu v dobových vojenských vozidlách, pozrieť si komentované ukážky palebnej techniky a uniforiem, či sa zapojiť do obsluhy rádiového spojenia. Súčasťou programu bude aj ochutnávka jedál z vojenskej poľnej kuchyne a možnosť fotografovania s dobovou výstrojou.

Pre najmenších je pripravená detská strelnica s dobovými zbraňami, ktorá prebieha od 15:30 do 15:50 hod. Počas celého popoludnia bude dostupný aj gastro sektor s ponukou občerstvenia.

Galéria

+ 1

Oslavy vyvrcholia prehliadkou expozície venovanej 80. výročiu SNP od 17:00 do 19:00 hod. v Historickej budove múzea. Vstupné na prehliadku je 3 € pre dospelých a 2 € pre deti. Expozíciu slávnostne otvorí bývalý prezident SR Rudolf Schuster a verejnosti bude prístupná až do 8. mája 2025.

„Slovenské národné povstanie dokázalo v ťažkých, neraz existenčných podmienkach spojiť veľkú časť súdobej spoločnosti – bez ohľadu na vierovyznanie, národnosť či politickú príslušnosť. Povstalci a ľudia, ktorí im pomáhali, sa rozhodli – napriek riziku – vziať v záujme vyššieho cieľa osud krajiny do vlastných rúk a aspoň dočasne dokázali na povstaleckom území dokonca vybudovať funkčný model slovenskej štátnosti,“ podtrhol významnosť Slovenského národného povstania vedúci Katedry histórie **Filozofickej fakulty UPJŠ** v Košiciach prof. PaedDr. **Martin Pekár**, PhD.

Martin Šoman

23.08.2024 16:32

Autor: Martin Šoman

40 rokov traumatológom – Jozefa Kubašovského pokúšalo právo i futbal, no vyhrala medicína ✉

📅 23. 8. 2024, 10:08, Zdroj: eastmag.sk 🌐, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Pridajte komentár

8 min. čítania

Úrazový chirurg, dlhoročný športový lekár a autor mnohých odborných publikácií MUDr. Jozef Kubašovský lieči a operuje pacientov už úctyhodných 40 rokov. Na Kliniku úrazovej chirurgie v Košiciach nastúpil ako začínajúci lekár v auguste 1984. Od roku 2007 je súčasťou ortopedického tímu Kliniky muskuloskeletálnej a športovej medicíny **UPJŠ** LF a Nemocnice AGEL Košice-Šaca. Počet pacientov, ktorí tomuto špecialistovi na chirurgiu a traumatológiu za štyridsať rokov lekárskej praxe prešlo pod rukami, nie je možné vyčíslieť. V rozhovore pri príležitosti pracovného jubilea si zaspomínal na svoje lekárske začiatky a spoluprácu s vrcholovými športovcami, ktorá mu priniesla nemalo zaujímavých zážitkov.

Lekársku prax vykonávate už 40 rokov. Ako spätne vnímate toto obdobie a spomínate na svoje lekárske začiatky?

Bolo to zaujímavých štyridsať rokov života. Na obdobie, kedy som sa spoznával s medicínou mám pekné spomienky. Bolo to na Klinike úrazovej chirurgie v Košiciach, kde bol dobrý kolektív. Mal som šťastie na starších kolegov, ktorí ma uviedli do problematiky a učili, ako sa chovať k pacientom, kolegom a čomu sa vyvarovať.

Prezradte, čomu bolo potrebné sa vyvarovať?

Vtedy bola úplne iná situácia ako dnes. Ľudia neboli tak nároční. Nezávidím terajšiu dobu mladším kolegom. Pacienti prichádzajú s informáciami z internetu, všetko posudzujú, chcú si vypočuť viac názorov. Lekári majú čoraz väčší problém obhájiť svoje postupy. V minulosti bol vzťah lekár – pacient lepší. Mali sme zakázané hodnotiť postupy iných kolegov lekárov. Vtedajší primár doktor Bauer, zakladateľ traumatológie v Košiciach, mal zásadu, že v prípade sporu má pacient vždy pravdu.

Bolo rozhodnutie pracovať v zdravotníctve jednoznačnou voľbou?

Nie celkom. Váhal som medzi právom a medicínou. Aktívne som hral futbal, ale moja športová kariéra sa nevyvíjala až tak sľubne, preto napokon vyhrala medicína.

Podľa čoho ste si vybrali špecializáciu?

Ako športovec som bol často v kontakte s úrazmi, preto som sa chcel venovať úrazovej chirurgii.

MUDr. Jozef Kubašovský. Foto: AGEL

Čo vám povolanie lekára dalo, prípadne aj vzalo?

Vďaka športovej medicíne som veľa cestoval. Ako lekár hokejistov, futbalistov a trochu aj basketbalistov som precestoval celú západnú Európu a USA. Dalo mi to možnosť vidieť svet a zoznámiť sa s mnohými zaujímavými ľuďmi. A čo mi lekárske povolanie vzalo? Nevenoval som sa celkom rodine. Veľa rokov som slúžil na úrazovke, mával som dvanásť služieb do mesiaca. Ako reprezentačný lekár som s hokejistami opúšťal Slovensko na mesiac. Rodina to zvládla, ale mňa to trochu ochudobnilo. O to viac si to teraz užívam s vnúčatami.

Na ktoré obdobia alebo momenty lekárskeho života spomínate najradšej?

Na lekárske začiatky, ktoré boli naozaj pekné. Človeka ešte nezaťažuje prílišná zodpovednosť. Zároveň neboli také nároky a kolegovia sa mi venovali. Čím dlhšie som bol lekárom, tým vyššie na mňa boli kladené nároky a rozhodnutia ťažšie. V čase, keď som nastúpil na „úrazovku“ som ešte aktívne hrával futbal. Po práci som chodil na tréningy, neskôr som bol hrajúcim lekárom v Čani.

Sú aj také, na ktoré by ste radšej zabudli?

To nie, ale bola aj zložitá doba. V rokoch, keď si isté skupiny vybavovali účty a v Košiciach sa častejšie strieľalo. Mal som tú smolu, že som vždy slúžil, keď sa niečo také stalo. Našťastie tieto časy sú minulosťou a na Slovensku sa, s výnimkou nedávneho atentátu na premiéra, nestrieľa.

Čomu sa najradšej venujete, keď nepracujete?

Prácu som vždy najviac kompenzoval športom. Okrem toho veľa čítam a venujem sa odbornej publikačnej činnosti. Na klinike úrazovej chirurgie som sa zaoberal najmä úrazmi detí. Napísal som materiál o úrazoch na trampolínach, kde je nevyhnutné dodržiavať pravidlá, inak to môže dopadnúť zle. Ďalšími témami boli pohryzenia detí psami a detské úrazy v ľadovom hokeji. Okrem iných odborných článkov som sa venoval napríklad aj úrazom futbalových rozhodcov.

Čo považujete za svoj najväčší kariérny úspech?

Nič, ale ak mám odpovedať na otázku, tak je to strieborná medaila z Helsínk, kde som v roku 2012 ako lekár hokejovej reprezentácie bol prítom, keď Slovensko zaznamenalo jeden z najväčších úspechov v ľadovom hokeji.

Ste dlhoročným športovým lekárom, starali ste sa o slovenskú hokejovú aj futbalovú reprezentáciu. Ako spomínate na toto obdobie?

Spomínam na to rád. V roku 1986 som začal robiť lekára vo VSŽ Košice, popritom som sa staral o hokejovú reprezentáciu a bol som tiež šéfom zdravotného zabezpečenia majstrovstiev sveta organizovaných v roku 2011 v Košiciach. Venoval som sa aj mládežníckemu futbalu. Práca so športovcami bola popri klasickej práci lekára v nemocnici pre mňa zároveň aj odpočinkom.

Sám ste boli profesionálnym futbalistom. Ako s odstupom času vnímate svoju športovú kariéru?

Profesionálnym hráčom som bol iba chvíľu. Potom som hral už iba krajskú a mestskú súťaž. Popri práci bol pre mňa futbal oddychom. Zároveň som liečil spoluhráčov aj protihráčov. S futbalom som skončil ako 35-ročný. Možno by som bol lepším hráčom, keby som sa tomu venoval viac. S hokejom som nemal osobnú skúsenosť, no športovým lekárom HC Košice som bol viac ako 30 rokov.

Pomáhala vám športová minulosť pri starostlivosti a liečbe vrcholových športovcov?

Myslím, že áno. Vďaka mojim osobným skúsenostiam mi hráči viac dôverovali. Boli ku mne otvorenejší a priateľskejší, lebo vedeli, že viem.

Kedy ste počas reprezentačných zápasov mali ako lekár najviac práce?

Určite na hokejových Majstrovstvách sveta v Helsinkách, kde som okrem reprezentačného lekára bol aj členom dopingovej kontroly. Vždy, keď sa stal úraz, bolo nutné absolvovať vyšetrenia v nemocnici. Keď som sa odtiaľ vrátil, pred dverami izby ma čakalo aj šesť hráčov, ktorí potrebovali riešiť menšie zdravotné ťažkosti. Staral som sa o zdravotnú prípravu mužstva, ošetroval zranenia, liečil choroby a zodpovedal za životosprávu hráčov. Pre zlomeninu záprstnej kosti vtedy museli domov cestovať Marcel Hossa a Dominik Graňák. Potrebovali operáciu, ale po prevoze z haly do nemocnice pre nich fínsky lekár nenašiel voľný termín medzi objednanými pacientmi. Obom som ruky zasadroval a na operáciu museli letieť do Bratislavy. U nás by sa niečo také nestalo. Keď sme realizovali šampionát doma, mali sme vyhradený tím lekárov, ktorí boli pripravení v takýchto situáciách hneď operovať.

Ktorý lekársky zákrok bol v rámci celej vašej kariéry pre vás najťažší?

To sa nedá povedať. Na klinike úrazovej chirurgie bolo veľa ťažkých prípadov. Detské zlomeniny, strelné poranenia alebo športové úrazy. Ja som sa venoval najmä poškodeniam väzov v kĺboch.

S vývojom doby a technológií sa posúvajú aj hranice športu. Menia sa s posúvajúcimi limitmi športovcov aj ich zranenia?

Ani nie, pretože mení a prispôsobuje sa aj tréningový proces športovcov, ktorí sú na záťaž lepšie pripravení.

Ako traumatológ sa celý život stretávate s úrazmi. Má to vplyv aj na váš osobný život? Sú aktivity, ktorým sa vyhýbate a nevidíte ich rád ani u rodinných príslušníkov z dôvodu, že sa s ich nežiadúcimi následkami často stretávate v práci?

Svoje deti som vždy cepoval, aby boli opatrné. Vážne úrazy našťastie nikdy nemali. Jedna z dcér sa raz, keď sme neboli doma, popálila. Sused ju vzal na urgentný príjem, ale našťastie to nebolo nič vážne.

Teraz mám dvoch vnukov a najhoršie je, keď ich mám na starosti. Riziká niektorých aktivít si uvedomujem asi viac ako ostatní ľudia. O seba sa nebojím, ako športovec som sa so zraneniami stretol, ale u detí je to iné. Videl som škaredé úrazy následkom pádov pri bicyklovaní, kedy došlo k roztrhnutiu pečene či sleziny. Aj nevinné aktivity mám spojené s rôznymi prípadmi. Stačia obyčajné schody a nešťastie môže byť na svete. Preto vždy viac ako ostatní sledujem, čo deti robia a obávam sa o nich viac, ako ich vlastní rodičia.

tlačová správa

Autor: tlačová správa

Historik Martin Pekár: Slovenská spoločnosť má dodnes tendenciu vnímať SNP cez prizmu marxizmu [🔗](#)

📅 23. 8. 2024, 9:01, Zdroj: [eastmag.sk](#) [🔗](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Martin Pekár (univerzita pavla jozefa šafárika OR UPJŠ)

Historik **Martin Pekár**: Slovenská spoločnosť má dodnes tendenciu vnímať SNP cez prizmu marxizmu

Pridajte komentár

3 min. čítania

Slovenská verejnosť si pripomína okrúhle 80. výročie jednej z najvýznamnejších udalostí našich novodobých dejín – Slovenského národného povstania, ktoré vypuklo 29. augusta 1944. Aký význam malo SNP v kontexte bojov záverečnej fázy druhej svetovej vojny?

„ SNP bolo jedným zo série protinemeckých vystúpení, ktoré vznikli vo viacerých krajinách Európy v súvislosti s očakávaným príchodom frontu, “ objasňuje profesor slovenských dejín a vedúci Katedry histórie Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** v Košiciach prof. **Martin Pekár**, a dodáva, že hlavné línie, ktorými postupoval východný front, obchádzali Slovensko – z dôvodu prírodných podmienok – zo severu aj z juhu.

„ Povstanie malo z vojenského hľadiska význam najmä v tom, že viazalo časť vojenských síl nemeckej armády, približne 50-tisíc vojakov, a komplikovalo zásobovanie armády, takže presun materiálu na front prestal byť plynulý a bezpečný. Povstanie bolo vojensky pomerne rýchlo potlačené – začalo sa 29. augusta 1944 a Banská Bystrica padla 27. októbra 1944. Pri uvažovaní o význame povstania však nie je správne obmedzovať sa len na jeho vojenskú stránku – dá sa povedať, že rovnaký, ba možno ešte väčší význam malo z politického hľadiska. “

Čo zvykneme v súvislosti so SNP prehliadať?

Verejnosť by mohla mať pocit, že za 80 rokov bolo už o povstaní povedané všetko. Existuje v tejto súvislosti niečo, čo nie je o SNP známe, resp. čo by si zaslúžilo väčšiu pozornosť?

„ Slovenská spoločnosť má dodnes tendenciu vnímať SNP cez prizmu marxistickej historiografie, “ zdôrazňuje historik **Martin Pekár** a pokračuje:

„ Stále sa málo akcentuje fakt, že hlavnou zložkou povstania bola armáda vtedajšieho slovenského štátu, v ktorej prostredí plán odboja proti paraššistickému ľudáckemu režimu vznikala a ktorá v SNP dominovala aj početne, preto sa k tradícii SNP hlásia Ozbrojené sily SR. Nedostatočne sa akcentuje aj už spomínaný politický význam povstania, ktorý spočíva v odkaze na pluralitu. SNP dokázalo v ťažkých, neraz existenčných podmienkach spojiť veľkú časť súdobej spoločnosti – bez ohľadu na vierovyznanie, národnosť či politickú príslušnosť. Povstalci a ľudia, ktorí im pomáhali, sa rozhodli – napriek riziku – vziať v záujme vyššieho cieľa osud krajiny do vlastných rúk a aspoň dočasne dokázali na povstaleckom území dokonca vybudovať funkčný model slovenskej štátnosti. “

Vzhľadom na súčasnú rozbúrenú vnútropolitickú situáciu, aký je najdôležitejší odkaz SNP pre terajšiu domácu politickú scénu?

„ Ak by som mal vybrať jednu myšlienku a aktualizovať ju na dnešné dni, bola by to myšlienka oddanosti vlasti, ktorá našla uskutočnenie nie v prázdnych rečiach a urážkach druhých, ale v ochote obetovať spolu s inými aj vlastný život za víziu krajiny, ktorá bude stáť na zásadách demokracie, humanizmu, morálky, vzájomného rešpektu a lepšej budúcnosti. Pravda, povstalci nešli do boja s vedomím všetkých týchto vznešených slov, avšak práve ich drobné činy a osobné obety naplnili tieto slová konkrétnym, skutočným obsahom, “ uzatvára historik.

tlačová správa

Autor: tlačová správa

Študenti s vekom 50+. Skúsate aj vy znova študovať? [🔗](#)

📅 23. 8. 2024, Zdroj: **Pravda**, Strana: 40, Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: **Denisa Gerši**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Rubrika: poradňa

Chcete si vyplniť čas na dôchodku zmysluplne? Skúsate študovať. Do konca augusta sa môžete prihlásiť na univerzity tretieho veku.

Odchod do dôchodku môže pre niekoho znamenať vytúžený oddych po rokoch práce, pre niekoho je to obdobie, ktoré naopak, prináša rozporné pocity a otázky, čo s voľným časom. Nie každý má rodičov, o ktorých sa musí starať, alebo deti, ktorým by pomáhal s vnúťatami, a nie každý chce byť pracujúci dôchodca.

Pred viac ako tridsiatimi rokmi priniesla Univerzita Komenského v Bratislave ako prvá možnosť, aby mohli seniori využiť poproduktívny vek plnohodnotným spôsobom. Svoje prednáškové sály otvorila pre študentov starších ako 50 rokov. Univerzity tretieho veku sú súčasťou celoživotného vzdelávania a ich úlohou je ponúkať vzdelávacie aktivity priamo na univerzitách a vysokých školách ľuďom v dôchodkovom veku alebo na invalidnom dôchodku. Čoskoro do študentských lavíc zasadnú ďalší študenti univerzít tretieho veku a na niektoré sa ešte stále môžu záujemcovia prihlásiť, mnohé univerzity uzatvárajú prihlášky až 31. augusta 2024.

Skúškové ako za mladých čias

Podľa Asociácie univerzít tretieho veku poskytuje vzdelávanie v rámci univerzity tretieho veku až sedemnást' univerzít a vysokých škôl. Štúdium trvá od jedného akademického roka až po tri roky, v závislosti od vzdelávacieho programu, a hlásiť sa môžu osoby staršie ako 50 rokov (niekde je vek nižší) a osoby na invalidnom dôchodku (bez obmedzenia veku). Výučba prebieha podobne ako u denných či externých študentov, počas zimného a letného semestra, pričom počet prednášok je približne sedem– až dvanásťkrát za semester. Jediný rozdiel v štúdiu oproti mladším „kolegom študentom“ je v tom, že uchádzači nemusia robiť prijímacie skúšky. Niektoré vzdelávacie programy sú na konci semestra skončené iba stretnutím či prezentáciou, niektoré dokonca zápočtom, skúškou alebo záverečnou prácou.

Cena za akademický rok je pre seniorov pomerne priaznivá.

Kým externý študent si musí za vysokoškolské štúdium zaplatiť tisíce eur, univerzita tretieho veku stojí na akademický rok približne od štyridsať do sto eur. Za tých pár eur na rok dostáva človek prednášky od mnohých významných docentov či profesorov z akademickej obce.

Právo, psychológia a dokonca aj medicína

Univerzity ponúkajú seniorským študentom širokú paletu vzdelávacích programov, študovať môžu dokonca aj medicínu. „Zapíšte sa na našu Univerzitu tretieho veku pri Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine, namiesto návštev nemocníc a lekárov Vám ponúkame atraktívne prednášky a spoločné stretnutia v krásnych priestoroch Aula Magna JLF UK. Máte možnosť získať objektívne vedomosti o zdraví a chorobe, prevencii a liečbe jednotlivých chorôb z rôznych oblastí medicíny,“ láka na svojej webovej stránke Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine. Vzdelávací program všeobecná medicína trvá tri roky, z ktorých prvý rok je zameraný na teoretickú a predklinickú výučbu s možnosťou oboznámenia sa so základmi prvej pomoci a druhý a tretí rok sú zamerané na špecifické predmety z aspektu klinickej medicíny. Niektoré univerzity tretieho veku dokonca ponúkajú nielen jedno–, dvoji– a trojročné programy, ale aj nadstavbový štvrtý ročník, napríklad **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kde možno študovať

Vzdelávať sa môžete napríklad v týchto programoch Univerzity Komenského v Bratislave: archeológia, dejiny výtvarného umenia, filozofia, právo, anglický jazyk, všeobecná medicína (JLF UK Martin)...

Trnavská univerzita:

jazyky, latinčina, dedičské a rodinné právo, psychológia...

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre:

sociálno–zdravotno–právne povedomie pre seniorov, politické vedy, anglický jazyk, ľudové remeslá, informačné technológie...

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach:

1. ročník – všeobecný, 2. a 3. ročník – anglický jazyk, medicína – verejné zdravie, právo, rastliny v životnom prostredí...

Technická univerzita vo Zvolene: anglický jazyk, psychológia, pohybové kurzy...

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici:

dejiny európskej civilizácie, fotografia, astronómia, záhradníctvo, kresba a maľba, ekonómia pod lupou...

Katolícka univerzita v Ružomberku:

zdravotné a psychosociálne aspekty života seniora, všeobecné znalosti o ochrane a dôležitosti včiel, krásna literatúra ako filozofia života a človeka, filozoficko–teologické základy

ILUSTRÁČNÉ FOTO: SHUTTERSTOCK, INFOGRAFIKA: PRAVDA/AB © AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Autor: Denisa Gerši

Prešovsko, číslo 34/2024; str. 8 [↗](#)

23. 8. 2024, Zdroj: **Prešovsko**, Strana: 8, Vydavateľ: REGIONPRESS, s.r.o., Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

(textový prepis článku nie je k dispozícii)

...Prešovsko, číslo 34/2024; str. 8 PO 24-34 strana 8 SLUŽBY, ZAMESTNANIE Najčítanejšie regionálne noviny 8 UNIVERZITA TRETIEHO VEKU **UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH** MEDICÍNA PSYCHOLÓGIA POLITOLÓGIA CENA ZÁPISNÉHO OD 60 €/ROK...

Košicko - okolie, číslo 34/2024; str. 7 [↗](#)

23. 8. 2024, Zdroj: **Košicko - okolie**, Strana: 7, Vydavateľ: REGIONPRESS, s.r.o., Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

(textový prepis článku nie je k dispozícii)

...ZDARMA ZDARMA 0940 0940 776 776 203 203 Oprava Oprava eternitových, eternitový ch, plechových plechových a a plochých plochých striech striech www. naj-strecha. sk facebook: Naj-strecha sro pre pre dôchodcov dôchodcov ŠPECIÁLNA ŠPECIÁLNA ZĽAVA ZĽAVA bez bez potreby potreby demontáže demontáže AKCIA AKCIA na na 3D 3D vzory UNIVERZITA TRETIEHO VEKU
UNIVERZITA...

Michalovsko, číslo 34/2024; str. 2 [↗](#)

📅 23. 8. 2024, Zdroj: **Michalovsko**, Strana: 2, Vydavateľ: **REGIONPRESS, s.r.o.**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

(textový prepis článku nie je k dispozícii)

...Michalovsko, číslo 34/2024; str. 2 MI24-34 strana- 2 RIADKOVÁ INZERCIA / SLUŽBY, ŠKOLA Najčítanejšie regionálne noviny 2 UNIVERZITA TRETIEHO VEKU **UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH** MEDICÍNA PSYCHOLÓGIA POLITOLÓGIA CENA ZÁPISNÉHO OD 60 €/ROK...